

Казак Оксана Олексіївна
ст. викладач кафедри економіки та фінансів
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УХВАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РІШЕННЯ

Економічні перетворення в країні вимагають адекватних змін у системі управління на підприємстві. Ці зміни мають сприяти соціально економічному розвитку кожного окремого підприємства. Одна із складових результативності управління — якість інформаційного забезпечення процесу управління. У сформованих економічних умовах життєздатність і ефективне функціонування підприємства значною мірою залежить від характеру і якості інформаційного забезпечення управлінських рішень.

У наш час в Україні, як і в усьому світі, спостерігається тенденція до всезростаючого попиту на інформаційні системи, які інтегрують інформацію та здатні допомогти у прийнятті управлінських рішень [1].

На підставі методології інформаційно-аналітичного забезпечення управління визначаються основні напрями вдосконалення управління для підвищення ефективності функціонування системи з урахуванням об'єктивно існуючих потенційних можливостей (резервів) поліпшення діяльності. Аналіз інвестиційних проектів сприяє ухваленню розумних й обґрунтованих управлінських рішень і здійсненню запланованих заходів щодо поліпшення діяльності підприємства.

Ухвалення інвестиційного рішення — надзвичайно відповідальний процес, який вимагає всебічного аналізу великої кількості чинників, що можуть вплинути на результати інвестування. Невдале рішення має доволі серйозні наслідки для інвестора. Тому при ухваленні інвестиційного рішення інвестор в обов'язковому порядку повинен оцінити результативність своєї попередньої інвестиційної діяльності, фінансовий стан підприємств — кандидатів на інвестування, обсяг можливих інвестицій і загальний стан фінансового ринку. Причому бажано для ухвалення рішень використовувати таку інформацію, як обов'язкову бухгалтерську звітність підприємств, біржову інформацію тощо.

Безумовно, одним із стримуючих чинників розвитку систем інформаційного забезпечення управлінських рішень є особливості машинобудівних підприємств. Реалізувати основні принципи організації машинобудівного виробництва, тобто раціональне поєднання в часі і просторі

елементів виробництва, можна за допомогою управлінських рішень, які формуються на основі інформації, що надходить керівникові.

Оскільки основною метою інвестиційної діяльності є забезпечення реалізації найбільш ефективних форм вкладення капіталу, то особлива увага кожного господарюючого суб'єкта повинна, з одного боку, приділятися мінімізації дії чинників стримуючих їх інвестиційну привабливість, а з іншого — чинникам, що підвищують її.

Для оцінювання інвестиційної привабливості підприємств пропонується схема, що складається з основних напрямів аналізу:

- фінансового стану підприємства;
- конкурентоспроможності підприємства;
- організаційно-технічного і кадрового стану підприємства;
- використання ресурсів підприємства;
- структури власників.

Фінансовий стан підприємства є найбільш істотним для інвесторів, тому пропонується досліджувати основні показники фінансового стану, а саме:

- рентабельність;
- довгострокову фінансову стійкість;
- ліквідність;
- ділову активність.

Необхідність реалізації просторової і тимчасової організації виробництва (безперервність, паралельність, пропорційність, ритмічність) викликана відмінністю машинобудування від інших галузей промисловості: це широка номенклатура продукції; багатодетальність виробів і їх конструктивна складність; різноманітність технологічних процесів, устаткування і оснащення; тривалість повного виробничого циклу; глибокий розподіл і кооперація праці; організаційна структура виробництва.

З іншого боку, реалізація принципів організації машинобудівного виробництва спричинює вимоги до якості інформації (координація у просторі і часі, достатність, своєчасність, адресність, висока швидкість збору, обробки і передачі, багатократність використання та ін.), яка повинна надходити керівникові. У результаті забезпечити зумовлені вимоги машинобудівного виробництва до якості інформації можна тільки за допомогою заданої побудови інформаційної системи.

Незважаючи на складність побудови і значні фінансові вкладення в розвиток інформаційних систем, найістотношою проблемою, що здійснює стримуючу дію, є оцінювання прогностичної ефективності рішень, що приймаються в межах нових інформаційних систем на машинобудівних підприємствах. При ухваленні рішення про впровадження інформаційної системи на підприємстві виникає проблема, яким чином вірогідно оцінити економічні, управлінські і інші наслідки цього рішення, тобто

оцінити ефективність зміни якості і обґрунтованості управлінських рішень у межах інформаційної системи до її впровадження.

Процес розроблення та ухвалення інвестиційного рішення умовно можна представити схематично. Схему ухвалення інвестиційного рішення зображено на рис. 1.

Рис. 1. Схеми ухвалення інвестиційного рішення підприємств

Підвищення ефективності використання інформаційних систем досягається шляхом наскрізної побудови і сумісності інформаційних систем. Це дає змогу усунути дублювання і забезпечити багаторазове використання інформації, встановити певні інтеграційні зв'язки, обмежити кількість показників, зменшити обсяг інформаційних потоків, підвищити міру використання інформації. Інформаційна система дає змогу користувачеві отримувати максимально гнучкий доступ до інформації. Інструменти пошуку, за допомогою яких інформація може залучатися із найрізноманітніших джерел як на самому підприємстві, так і поза ним, комбінуються із сучасною системою управління документами, що розділяє їх за зручними критеріями пошуку. Технологія уніфікації створює основу контекстно-орієнтованого залучення інформації, що значно зменшує витрати часу при ухваленні рішень. При цьому не всі параметри підприємства, на які може впливати система підтримки ухвалення рішень, піддаються кількісному оцінюванню.

Сучасним складним системам-підприємствам притаманне зростання розмірів ускладнення структури та функцій, зростання чисельності та

різномісності завдань, які виконуються, а також обсягів інформації, яка обробляється.

Водночас управління такими організаціями як і раніше залежить в основному тільки від особистих якостей керівників, зокрема досвіду, винахідливості тощо.

Практика показує, що в сучасних умовах цього буває замало. Керівники всіх рівнів повинні вміти оцінювати ситуацію загалом і проектувати систему управління, ефективну для досягнення поставлених цілей, знати де і в якій ситуації застосовується той чи інший метод управління. Керівник, який володіє системним підходом, по-новому бачить підприємство і виробничі процеси, володіє фундаментом для наукової організації всього процесу виробництва на основі застосування спеціальних методів. За цих умов необхідним засобом управління є інформація в широкому розумінні слова і створена на її основі база знань.

Необхідно виконувати основне завдання управління, тобто підтримувати вихідні параметри згідно з вимогами до системи. Основні функції керівництва — планування, організація і управління — інтегруються в єдине ціле системного зв'язку. Застосування системного підходу до процесів зв'язку та інформації вимагає від організації приділяти увагу всім джерелам інформації, яка важлива для прийняття рішень і управління.

Підприємницькі організації мають визнати необхідність створення ефективних процесів отримання, накопичення і оцінювання інформації, яка надходить від цих підсистем. Це сприятиме ухваленню розумних і обґрунтованих управлінських рішень і здійсненню запланованих заходів щодо поліпшення діяльності підприємства.

Література

1. Статистичне забезпечення управління економікою: прикладна статистика: навч. посіб. / А. В. Головач, В. Б. Захожай, Н. А. Головач. — К.: КНЕУ, 2005. — 333 с.